

RAPPORT OM 2. INDSAMLINGSETISKE KONTROL FORÅRET 2010

Fra ISOBROs bestyrelse har jeg fået i opdrag at foretage en kontrol af 10 udvalgte medlemsorganisationer, idet det er ISOBROs hensigt at kontrollere medlemsorganisationerne efter de indsamlingsetiske retningslinier.

Baggrunden og retningslinierne for mit kontrolarbejde er formuleret i et notat om indsamlingsetisk kontrol nr. 2 af ISOBROs generalsekretær, Robert Hinnerskov, den 3/9 2009.

Jeg har foretaget et tilfældigt udvalg blandt medlemsorganisationerne og har udvalgt følgende 10 organisationer:

- WWF Verdensnaturfonden
- BOS Danmark
- Syvende dags Adventistkirken
- Psykiatrifonden
- Læger uden Grænser
- Operation Mission
- Dansk Blindesamfund
- ASF Dansk Folkehjælp
- Danmarks Naturfredningsforening
- KIT Danmark,

hvoraf 5 har udarbejdet del B (WWF Verdensnaturfonden, Syvende dags Adventistkirken, Læger uden Grænser, ASF Dansk Folkehjælp, Danmarks Naturfredningsforening) og 5 har arbejdet efter retningslinierne i standard del B (BOS Danmark, Psykiatrifonden, Operation Mission, Dansk Blindesamfund og KIT.)

Primo november 2009 har jeg tilskrevet de pågældende organisationer med en svarfrist til en 15/12 2009.

Desværre overholdt flere af organisationerne ikke tidsfristen. Det har derfor været nødvendigt at kontakte flere af organisationerne på ny, dels på grund af manglende besvarelser, dels på grund af mangelfuldt materiale.

Nogle organisationer har anmodet om yderligere frist og det sidste materiale er modtaget den 15/3 2010.

Dette har naturligvis bevirket et utilsigtet tidspres for undertegnede.

Denne rapport er drøftet med ISOBROs generalsekretær, Robert Hinnerskov, med henblik på en endelig rapportering til ISOBROs bestyrelse på et møde, der afholdes den 22. marts 2010.

Selve kontrolopgaven er blevet løst på baggrund af det tilsendte materiale fra de 10 organisationer.

I mine vurderinger har jeg taget udgangspunkt i førnævnte notat af 3/9 2009, hvor kontrolopgaven er formuleret på side 3. Heri hedder det bl.a., at der i vurderingerne skal tages udgangspunkt i bidragsyderens optik. Det skal desuden vurderes, i hvilket omfang de 14 stillede spørgsmål besvares enkelt og sandfærdigt.

Endelig har det været min opgave at undersøge, i hvilket omfang den pågældende organisations svar på de 14 stillede spørgsmål er i overensstemmelse med de indsamlingsetiske retningslinier.

Desuden skal jeg sikre, at kvaliteten af det modtagne materiale holdes op mod omfanget af og kompleksiteten i organisationens virke.

Til brug for den konkrete undersøgelse er der, på baggrund af en fokusering på del B samt de overvejelser, der refereres i notatet af 3/9 2009, side 2, udarbejdet 14 spørgsmål, som kontrollen konkret skal fokusere på. Især skal der rettes opmærksomhed på de i side 3 nævnte "skaller" i del B samt begrebet klageadgang, beskrevet i del A.

For at lette arbejdet med læsningen af denne rapport gengives de 14 spørgsmål nedenfor:

Spørgsmål 1: "Findes der umiddelbart tilgængelig information om, hvordan man klager til den pågældende indsamlingsorganisation om forhold vedrørende indsamlede midler?"

Klageadgang i relation til indsamlede midler bygger i ISOBRO's optik på muligheden for at få kendskab til eksistensen af De indsamlingsetiske retningslinjer. Er det som bidragsyder muligt at finde henvisning til ISOBRO på indsamlingsorganisationens hjemmeside?

Spørgsmål 2: "Findes der umiddelbart tilgængelig information om eksistensen af og indholdet i ISOBRO's indsamlingsetiske retningslinjer?"

Lov- og etikudvalget har gennemgået del B samt sikret, ISOBRO's medlemmer er informeret om, hvilke paragraffer i del B, der gøres til genstand for kontrol, jfr. bilag 51/09, som bestyrelsen godkendte på sit møde den 26. marts 2009.

Spørgsmål 3: "Bruger organisationen frivillige indsamlere til landsindsamlinger og lign.,? Foreligger der i positivt fald retningslinjer herfor?"

Spørgsmål 4: "Foretager organisationen indsamling blandt børn og/eller gør organisationen brug af børn som indsamlere? Foreligger der i positivt fald retningslinjer herfor?"

Spørgsmål 5: "Gør organisationen brug af eksterne fundraisere? Foreligger der i positivt fald retningslinjer herfor?"

Spørgsmål 6: "Har organisationen indgået aftale om sponsorsamarbejde? Foreligger der i positivt fald en beskrivelse af kriterier herfor?"

Spørgsmål 7: "Har organisationen formuleret den overordnede målsætning for sit virke og hvilke strategier, den vil tage i anvendelse for at nå den overordnede målsætning?"

Spørgsmål 8: "Har organisationen beskrevet, hvorledes den vil udføre sit virke, så den får mest mulig værdi for hver anvendt krone inden for sit formål og de valgte aktiviteter?"

Spørgsmål 9: "Har organisationen udfærdiget en politik for de frivilliges rettigheder, forpligtelser og opgaver i organisationen?"

Spørgsmål 10: "Har organisationen beskrevet, hvorledes den vurderer principperne i de internationale menneskerettigheder, og hvilken betydning disse principper har for organisationens samarbejde med andre organisationer ikke mindst i lande, der ikke hylder de danske frihedsideal?"

Spørgsmål 11: "Har organisationen udarbejdet instrukser vedr. administrationsudgifter, fx repræsentation, brug af betalingskort, kørsels- og rejseaktivitet eller lignende? Det væsentlige er at definere begreberne og bestemme, hvem der har ansvar for hvad samt formulere eventuelle maksimumbeløb".

Spørgsmål 12: "Har organisationen en politik for administrations- og lagerfaciliteter, eventuelle butikker, rådgivningscentre, distriktskontorer m.m? Hvilke overvejelser ligger bag valg af henholdsvis eje eller leje løsningen? Hvilke kriterier findes der for indretning af administrationsfaciliteter?"

Spørgsmål 13: "Har organisationen udarbejdet en løn- og personalepolitik?"

Spørgsmål 14: "Har organisationen udarbejdet regler for investering og placering af organisationens formue?"

Som ovenfor anført har besvarelsene været af meget varierende kvalitativ karakter. I nogle tilfælde har det været vanskeligt for den enkelte organisation at svare tilstrækkelig detaljeret, men generelt er det materiale, jeg har modtaget, af en god kvalitet.

Jeg skal understrege, at de mangler jeg har fundet, og som der redegøres nærmere for nedenstående, ikke er udtryk for at de pågældende organisationer foretager sig noget ulovligt, men at der udestår en opgave i at sikre, organisationen lever op til de indsamlingsetiske krav, ISOBRO stiller.

Det viste sig, at ingen af de udtagne organisationer havde faciliteter, som set med mine øjne kræver udarbejdelse af en egentlig politik vedr. spørgsmål 12. Det forholder sig endvidere sådan, at der i forbindelse med spørgsmål 3, 4, 5, 6, 9 kun skal foreligge politikker eller retningslinjer herfor i det omfang, organisationen har aktiviteter på disse områder.

Det giver kun begrænset mening at gøre hele undersøgelsen til genstand for statistisk behandling, men for at give et overblik over antallet af spørgsmål, der blev stillet krav om at besvare, kan jeg oplyse, at det ud fra de modtagne oplysninger er min vurdering, at der af de i alt 140 spørgsmål skulle ske en begrundet besvarelse af i alt 99 spørgsmål. Heraf blev 87 spørgsmål besvaret fyldestgørende. Endvidere svarede 4 af de 10 udtagne organisationer fyldestgørende på samtlige relevante spørgsmål.

Det betyder, at jeg i forlængelse af undersøgelsen vil give tilbagemelding til 6 af de deltagende organisationer om mangler angående i alt 12 spørgsmål. Disse vedrører følgende antal organisationer:

- 4 vedr. spørgsmål 1 om klageadgang,
- 3 vedr. spørgsmål 2 om tilgængelig information vedr. ISOBRO,
- 1 vedr. spørgsmål 8 om organisationens virke,
- 1 vedr. spørgsmål 9 om frivilliges rettigheder,
- 3 vedr. spørgsmål 10 om en vurdering af de internationale menneskerettigheder.

Det er min vurdering, at de 6 organisationer, der skal have tilbagemelding om manglende opfyldelse, alle vil være i stand til at indfri de stillede krav. Det drejer sig om: BOS Danmark (1), Syvendedags Advenstistkirken (1), Psykiatrifonden (2), Læger Uden grænser (1), Dansk Blindesamfund (2) og Kirkens Integrationstjeneste (5), som nævnt i alt 12.

I lighed med den første undersøgelse har jeg valgt at besvare de stillede spørgsmål skematisk og dermed meget enkelt, hvilket fremgår af vedlagte Excel-ark.

Såfremt bestyrelsen måtte have spørgsmål til de enkelte svar, herunder min vurdering af svarene, står jeg naturligvis til disposition.

København, den 19.03.2010

Wentzel Bohn-Willeberg

Ad spørgsmål 1:

	Info om klageadgang
1. WWF	Ja
2. BOS	Ja
3. Syvende dags Adventistkirke	Nej/Ja (se materiale)
4. Psykiatrifonden	Nej
5. Læger uden Grænser	Ja (se materiale)
6. Operation Mission	Ja (fra 4/3 2010)
7. Dansk Blindesamfund	Nej
8. ASF Dansk Folkehjælp	Ja
9. Danmarks Naturfredningsforening	Ja
10. KIT	Nej

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 2:

1. Ja
2. Ja – link til ISOBROs hjemmeside
3. Ja
4. Ja – link til ISOBROs hjemmeside
5. Nej. Mener selv, man ligger højere end de generelle retningslinier.
6. Ja
7. Nej
8. Ja
9. Ja
10. Nej, men det vil ske.

Ad spørgsmål 3:

1. Nej
2. Ja + ja
3. Nej
4. Nej
5. Nej, dog i enkelte tilfælde.
6. Nej
7. Nej
8. Ja + ja
9. Nej
10. Nej

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 4:

1. Nej
2. Nej
3. Begrænset omfang. Ikke retningslinier, men vejledning og støtte
4. Nej
5. Ja/Nej. Indsamling sker, men dog ikke på Læger uden Grænsers initiativ, og derfor ingen retningslinier.
6. Nej
7. Nej
8. Nej
9. Nej
10. Nej

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 5:

1. Ja + ja
2. Nej
3. Nej
4. Nej
5. Nej
6. Nej
7. Ja - ekstern
8. Nej
9. Ja + ja
10. Nej

Ad spørgsmål 6:

1. Ja + ja. Der udarbejdes individuelle samarbejdsaftaler.
2. Ja + ja. Referat af bestyrelsesmøde.
3. Nej
4. Nej
5. Ja + ja
6. Nej
7. Nej
8. Ja + ja
9. Ja + ja
10. Nej

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 7:

1. Ja + ja
2. Ja, jf. § 3 i vedtægt og § 7 – arbejds- og organisationsudviklingsplan.
3. Ja + ja
4. Ja + ja
5. Ja + ja
6. Ja + ja
7. Ja + ja
8. Ja + ja
9. Ja + ja
10. Ja + ja

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 8:

1. Ja (omkostningsminimering m.v.)
2. Ja (drøftes løbende)
3. Ja
4. Ja
5. Ja
6. Ja (fast grænse for omkostninger på 12,5%)
7. Ja, ifølge vedtægter
8. Ja (løbende kontrol)
9. Ja (baseres på budget)
10. Ikke besvaret = Nej.

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 9:

1. Bruger kun få frivillige, derfor ingen politik
2. Ja (ny frivillig strategi)
3. Ja (fremgår af vedtægt og håndbog)
4. Ja (i frivillighedsmappe)
5. Ja
6. Ja
7. Retningslinier, men ingen samlet formuleret politik
8. Ja
9. Ja
10. Nej

Ad spørgsmål 10:

1. Ja, der udarbejdes principper herfor.
2. Nej
3. Ja
4. Nej
5. Ja, internationale humanitære aftaler og konventioner overholdes.
6. Ja
7. Ja, i samarbejde med søsterorganisation.
8. Omfattende arbejder i overensstemmelse med internationale regler.
Forudsætter og stiller krav om, at samarbejdspartner respekterer international lovgivning og konventioner.
9. Ja, samarbejder kun med andre organisationer, der har samme holdning.
10. Nej

Ad spørgsmål 11:

1. Ja, indgår som bestanddel af personalehåndbog m.v.
2. Ja
3. Ja, indgår i personalehåndbog.
4. Ja
5. Ja, nøje defineret i medarbejderhåndbog.
6. Ja
7. Ja
8. Ja, indgår i personalehåndbog
9. Ja, offentlige transportmidler – indgår i personalehåndbog.
10. Ja

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 12:

1. Lejer – lav husleje. Ingen politik for administrations-/lagerfaciliteter.
2. Lejer – ingen politik.
3. Ejer – kun tjenesteboliger
4. Nej – er lejer.
5. Nej + nej. Er lejer (modsat i udlandet).
6. Lejer
7. "Ikke relevant".
8. Lejer. Lolland – derfor lavere.
9. Lejer
10. Lejer

Ingen af de udtagende organisationer har lokaliteter, for hvilke der kræves en politik for administrations- og lagerfaciliteter.

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 13:

1. Ja, jf. personalehåndbog (personalepolitik, ikke lønpolitik. Tilbageholdenhed.
2. Ja
3. Ja, fremgår af personalehåndbog.
4. Ja
5. Ja – offentlig tilgængelig.
6. Ja
7. Ja
8. Ja, fremgår af personalehåndbog.
9. Ja, fremgår af medarbejderhåndbog.
10. Ja

Advokaterne Vestagervej
Vestagervej 3
2100 København Ø

T: 39 16 80 80
F: 39 16 80 00
www.vestagervej.dk

Ad spørgsmål 14:

1. Ja, fremgår af fundats.
2. Ja (sikre investeringer).
3. Ja, i faste ejendomme samt i kontanter.
4. Ja, dog altid i obligationer med lille risiko.
5. Ja, de midler, der er, placeres på aftalekonti.
6. Ja, pengeinstitutter og værdipapirer.
7. Ja, både investeringsstrategi og etiske investeringer.
8. Ja, lav risiko og højst muligt afkast.
9. Ja, forsigtig – ingen risiko.
10. Nej